

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

Felölös szerkesztő és kiadó:

id. SZILBER JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttíri közleményeket jutányos áráért vesz fel a kiadóhivatal.

A kötelező tűzoltóság.

— A „Mai Ujság” után. —

Csongrád község képviselő-testülete hasonló a rossz kocsihoz. Mindig azt a lovat üti, a melyik a legjobban húz. Nem tartotta elegendőnek az adópréssnek gőzerőre történt berendezését; hanem utat és módot talált az adófizető polgárok újabb megterhelésére, amikor Réti Ferencz községi képviselő erőszakoskodására határozatilag kimondotta a kötelező tűzoltóság felállítását.

Pedig alig van falu az országban, ahol — aránylag — oly kevés tűzeset fordulna elő, mint Csongrádon. Sőt ha olykor-olykor meg is kondul a vészharang, pár perc múlva ismét lecsendesül minden, mert egy-egy kisebb házikó pusztulása csak addig tart; természetes időjárás mellett pedig közel áll a lehetetlenséghez a tűz tovább terjedése, lévén a lakóházak között 40—50 méter tágas udvarok.

Ennek dacára a vármegye gyűlés által is helybenhagyott szabályrendelet kimondja, hogy minden 20 évet betöltött, 40 évet még meg nem haladt életkorú férfilakos kötelezett tűzoltóként irandó össze, tüzeseteknél — pénzbírság terhe mellett — közre-

működni tartozik; a megállapított sorrendben 24 órai tűzörségre vezénylendő, mely kötelezettség alól csak azok mentetnek fel, akik — állami adójuk arányában — évi 2—10 kor. díjjal magukat megváltják.

Tüntetőleg tiltakozik a lakosság az erőszakos rendelet ellen. És jogosan tiltakozik. Mert ezzel nem a polgárok élet- és vagyonbiztonsága fokoztatik, hanem visszamegyünk a régi rabszolgaság korszakába.

Azért van Csongrádnak szervezett tűzoltósága, azért van az „Önk. Tűzoltó-Egylet,” hogy szakszerűen végezze emberbaráti kötelességét továbbra is úgy, mint ahogy eddig becsülettel végezte. A kötelező tűzoltóság felállítása pedig csak kedveleniti őket a munkától. Vészt és veszedelmet parancsszóra, erőszakkal elhárítani nem lehet. Ily esetben a tette hívást a lelkiismeret szava adja meg.

De ha még úgy volna is, nem képzelhető el, hogy egy 23.000 lelket számláló község 1000—1500 husz és negyven év közötti férfi lakosa az utolsó boglya égésnél is jelen legyen. És ki ellenőrzi ezeket? És ha ott van bir-e hatásosan működni egy ily nagy számú szakavatatlan tömeg? És jó

lélekkel kívánható-e, hogy az a szegény napszámos, vagy iparos ember a tűzkondítás hallatára felbelső munkáját és 3—4 kilométer távolságra (mert Csongrád belterülete 3—4 km. hosszú) rohanjon a tűzhöz? Ha pedig nincs ott birságható-e?

Ezer érvet lehetne ellene felhozni. És míg az érvek mind igazságosak, addig a kötelező tűzoltóság ijesztően meredezik jogtalan voltával.

Egyébiránt az általános összeírás már megkezdődött, de a conscribálókat mindenütt ökölbe szoritott marokkal fogadja a lakosság. Ajánlatos lesz tehát minden további eljárást beszüntetni a kötelező tűzoltóság felállítására vonatkozólag, mert ezzel az illetékes hatóság csak a nép bosszuló haragját ébreszti fel. Pedig soha jobban nem bizonyulhat be, mint a mai nehéz és válságos megélhetési viszonyok közt, hogy: „A nép szava, Isten szava!”

— Csongrádi dohánytermelés. Január 15-én nyert befejezést a csongrádi m. kir. dohánybevéltő hivatalban a beváltási munkát, mely végeredményében azt tünteti fel, hogy az ország egyik legkisebb beváltó hivatala ez, holott ezelőtt pár évvel még a legnagyobbak közt említettett. Ma már csak

A TISZAVIDÉK EREDETI TARTALMA.

Az aranyparaszt.*

(Folytatás)

III.

A bemutatás megtörtént.

Amikor Sándor és Gerevári lejöttek a grófi palota lépcsőjén és a portás bezárta utánuk a kaput, Sándor úgy érezte, mint ha a mennyország kapuja záródott volna be a háta mögött, ahonnan őt most kiteszítették.

Pedig a főrangú hölgyek szívesen fogadták és megígérték közreműködésüket a jótékonycélu mulatságon. Borusháziné elfogadta a lady szerepét s Mártha grófnő is megígérte, hogy részt vesz a bazárban, mint elárúsító hölgy.

Kezet nyújtott Sándornak, amikor távoztak rámosolygott, mialatt az ifju reszketve tartotta erős markában a leány arisztokratikusan fehér, keskeny kis kezét. Örült vágya támadt a karjaiba zárni ezt a büszke, szép leányt, akinek egész viselkedése elárulta a leereszkedést vele szemben. Pedig nyájasan szólt hozzá:

— Hogyne tennék meg a szegények érdekében. Hiszen ez kötelességünk. Az urak meg lesznek olyan szívesek, úgy ebár, és megkönnyítik nekünk a fáradságot?

* Mutatvány Gottier Lajos „Centry Történetek” című kötetéből

Sándor áhitattal emelte ajkaihoz kis kezét, míg a leány mosolyogva nézett rá.

A fiúnak úgy tünt fel, hogy Mártha kitalálta mi megy végbe lelkében és az ő zavarán s örült szenvedélyén mosolygott.

Mohó vágygyal szivta magába azt az édes, bdeítő, exquisit-illatot, mely csak egy áradt a grófnő egész lényéből . . .

Két nap múlva Sándor koronás, monogrammos meghívót kapott a palotába, öt órai theára. Borusháziné meghívta az egész rendezőseget, hogy megbeszéljék a teendőket a multság sikere érdekében.

Csak a vak nem látta, hogy Joób Sándor milyen szerelmes Mártha grófnőbe. A lány meg hol elragadóan nyájas volt hozzá, hol meg fagyos göggel vette magát körül.

A helyzet kezdett komikus lenni. A multság napjáig még öt hét volt hátra, s addig a rendezők minden héten találkoztak a főrangú hölgyekkel.

Sándor azonkívül is mindenütt ott volt, ahol remélte, hogy látni fogja Márhát. Egy csöppet sem titkolta mi megy végbe lelkében, anélkül, hogy beszélt volna róla. Ismerősei eleinte tréfálkoztak vele, és czélozhattak szerelmére, de a fiu olyan komolyan és ridegen utasította vissza megjegyzéseiket, hogy jobbnak látták abba hagyni a dolgot.

Sándor ugyanis úgy vivott, mint egy olasz vivómester és röptiben lőtte le a verbet.

Egy álmatlan éjszaka után, hogy lázasan hánykolódott ágyában, a levélhordó levelet hozott neki.

Ha nem is ismerte volna meg a boritékon édes anyja ludtollas, nagy betűs irását, úgy érezte, hogy a sárga violák illata árad a levélről . . .

„ . . . Mikor jössz már haza édes fiam? Még mindég nem találd meg az igazit? Vigyázz, hogy jól válássz . . .”

Ezt írta a nagyasszony az ő egyetlen, szerelmes fiának, a sárga violás kis házból . . .

IV.

A multság napja elérkezett.

Sándor úgy érezte magát a délszaki növényekkel diszitett, tündöklő, fényes teremben, mintha álomban lett volna.

Mártha grófnő olyan volt, mint egy tündér, uszályos, fehér selyem ruhájában. Tömött barna hajában fehér rózsák ékeskedtek s szoborszerű nyakán keskeny aranylánczról briliáns sziv szórta sugarait.

Pazsgót árult egy szőlőfürtökkel diszitett lugasban. Sára körül nagy volt a tolongás s boldog volt, aki busás pénzen egy pohár gyöngyöző italhoz juthatott az ő szép kezéből.

Joób Sándor már azt sem tudta, hányadik a pohár és még mindig pezsgőre szomjazott, amikor a kis Baróthy Géza hu-

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer:

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánltaik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást.

Kellems szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor. és kapható. — Figyeljük, hogy minden üveg alatti czéggel legyen elátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

öt község és ezekben 102. kisebb termelő tartozik ezen hivatalba. Az idén 400 kat. hold és 621 □-ól beültetett területől 223,042 kgr. dohány került beváltás alá, melyért 68,747 korona 96 fillér fizettetett ki. Ebből láthatlag biztosra vehető a csongrádi beváltó hivatal beszüntetésére vonatkozó tervezet keresztülhajtása. Igaz ugyan, hogy ez már az idén is próba tárgyát képezte, a pénzügyminiszterium azonban elutasította a beszüntetésre vonatkozó felterjesztést. De ha Csongrád község erősen közbe nem veti magát ez ügyben, úgy a jövő dohánybeváltás már nem Csongrádon, hanem Kiskunfélegyházán fog megtartatni. Pedig egyetlen hivatala sincs Csongrádnak, mely annyi anyagi hasznot adna a lakosság terheinek elviseléséhez, mint a beváltó hivatal. Mert eltekintve attól, hogy a személyzet 20—25 ezer korona fizetése is a községben marad, évente 300—400 leányt foglalkoztat a hivatal, kik tisztességes napszám mellett az év éppen azon részében láttatnak el munkával, amikor ezekre megy a munkanélküliek száma. De mindez csekélység a dohánytermelők előnyehez mérten, és valószínűleg ezt sokalták meg azok a lelketlen szigorú finanszok, akik a hivatal beszüntetését tüzték ki céljukul. Egyre-másra szedik ugyanis el a termelőktől az engedélyt, hogy ezáltal olyan kevésre apasszák le a termelők számát, kiknek termelése nem biztosít olyan forgalmat, amelyért egy beváltó hivatal érdemes és szükséges volna. Egyesek szembezállás ez a csongrádi nép érdekével. De eközben arról megfeledkeznek, hogy nincs az országnak még egy falva, hol 135 perczentes községi pótdót fizetne a lakosság. Ezt pedig a pusztán krumpli és kukoricza termelés mellett nem lehet kibírni. Üdvös munkát végzett a csongrádi gazda közönség akkor, a midőn magáévá tett azt a tervezetet, hogy az összes — ötven holdnál több földbirtokkal bíró — gazdák együttes kérvényt intéznek a pénzügyminiszterhez, melyben első sorban a beváltó-hivatal további fenntartását, másod sorban pedig azt fogják kérvényezni, hogy a termelők számát tetemesen szaporítsa, illetve minden azért folyamodó birtokosnak engedélyt adjon a dohánytermelésre.

Háziipar támogatása.

Az utóbbi időben az ország mennyi részéről mind erőteljesebben hangzottak a panaszhangok; de főleg onnan, a hol a nép javarészt mezőgazdasággal foglalkozik. Ezek aztán tömegesen jajveszékelték, siránkoztak, hogy munkakedvelő, dologtevő családos ember létükre, télen nincs betéző falatjuk, mert nincs munkájuk. Van két erős karjuk, valamennyi érzékük ép, semmiféle nyavajában nem sanyalódnak s minthogy koldulásra adnák magukat, oda hagyják az anyaföldet. Így teremtődött meg a nagyarányú kivándorlás.

A kormány nagybölcsen belátta, hogy ennek fele sem tréfa s minden módot kieszelt, praktikus és kevésbé praktikus törvényeket honosított meg, a melyek segítségével valahogy iparkodott a kivándorlás félelmetes elterjedésének utját állani. Sikerült is részben. Ha igazán hasznavehető, nemes és okos módon lehet a kivándorlást meggátolni, úgy első sorban a háziipar megteremtéséről és fokozatosan fejlesztéséről lehet szó.

A földmivelésügyi miniszter már ez ideig is nem egy példáját adta annak, hogy lelkesedéssel karolta fel a télen munka nélkül álló mezőgazdasági munkások elárvult ügyét. Érdeklődése, figyelme és gondoskodása mindenfelé kiterjed s ezer meg ezer ember a dermesztő hideg napokat nem kénytelen dideregve, remegve, étlen, szomjan végig ásitani.

A háziipar meghonosítása igen alkalmas és értékes dolognak bizonyult, melylyel felette fontos és nagy szociális kérdést oldottak meg.

Igaz ugyan, hogy a háziipar nagyobb lendület vételének egy bökkenője van, tudniillik az elkészített portékákat, cikkeket édes hazánkban nem lehet értékesíteni, vagy pedig annyira leszorítják az árakat a vevők, hogy igazán nem érdemes velök foglalkozni.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter ezzel a körülménnyel is számolt s vajmi kevésbé csüggesztette, hogy a házi ipart töle telhetőleg emelje, fejlessze és támogassa. Csak legutóbb is 10.000 korona államsegítségét küldött a debreczeni kereskedelmi kamarának, a melyből tetszés szerint támogatathatók azok a mezőgazdasági háziiparosok, kik a télen készítenő tárgyaikat értékesíteni nem tudják. A kamara adna előleget és gondoskodnék az értékesítésről. A miniszter az értékesítésre kívánatosnak tartaná, hogy a készített tárgyak, a mennyiben a bel-földi fogyasztásban nem szükségeltetnek, vagy az árakat lenyomnák, külföldi piacokon helyeztetnének el. Az értékesítés után befolyó összeg, mint a háziipar föllendítésére szolgáló segítség továbbra is az illető kezekben marad és jövőre is hasonló módon használtatnék föl.

Aradra, az arad-megyei egyesülethez hasonló utasítással küldött 10.000 korona államsegítségét a földmivelésügyi miniszter.

Mindebből kiviláglik, hogy a háziiparral lehet valamit, sőt nagyon sokat csinálni. Első sorban a honiipar felette nagy lendületet vesz a külföldi piacokon is lassankint megkedvelik olcsóságuk és jóságuk miatt a hazai ipar cikkjeinket.

Azután száz meg száz munkanélküli embernek munkát, kenyeret ad s így más haszontalan, kártékony dolgokra nem adják fejüket, családjaik nem éheznek, telik fűtésre, meleg ételre s az egészségi viszonyok ezáltal tetemesen javulnak és az elhalálozási statisztika nem számol be oly tömeges esetekkel.

Ilyen csapáson kell haladnia ennek az országnak, hadd legyen e nemzet minden fia önérzetes, erős, elhatározásban szilárd és büszke arra, hogy magyar és ha megvan a népben a nyugalom, a megelégedettség, ha meglesz a mindennapi kenyér, akkor

szárónkéutes lélekszakadva rohant hozzá az oszlopcarnokba ujságotni:

— Csak képzeld! Borusházi Mártha Vynder Fels herczegnek csókot adott ezer forintért a sátorban! . . . Na de ilyet! . . .

Sándor érezte, hogy szave örült galoppot jár, s minden vér a fejébe tódult.

A másik perczben már hatan ujságotlák neki a nagy hirt.

Az ifju pedig nem törődve senkivel és semmivel, egyenessen a grófnő sátrának tartott. Kábult agyát az az egyetlen gondolat tratotta fogva, hogy ő most meg fogja csókolni a lányt. Sóvár ajkait oda fogja tapasztani az ő meleg, puha, piros ajkaihoz . . .

Egész csoport ment vele. Utat csináltak neki a grófnő sátraig.

Sándor meg oda lépett s szembenézve a lánnyal, egy vadonat új, ropogós ezres bankót tett le elé:

— Itt van grófnő! Ez a szegényeké. Hanem csókot kérek érte . . .

Félig nyílt ajakkal, lángba borult arczczal lihegve nézett rá.

Körültöttük mély csend támadt. A kíváncsiak visszafojtott lélekzettel várták a lány választát.

Az pedig hátra vágta büszke szép fejét s daczosan szólt oda az arany parasztnak:

— Nem oda Buda! Nem mindenkinek mérünk egyenlő mértékkel! A herczeg kivétel volt . . .

Egy hang megszólalt a tömegből:

— Ez nem igazság grófnő! A szegényeket nem szabad megrövidíteni.

Mártka kényszeredetten mosolygott.

— Legyen. De Jóób Sándornak kétezer forint az ára . . .

Annyi megvetés volt a hangjában, hogy fölért volna egy arczud ütással.

Sándor flegmatikusan vett elő zsebéből egy másik bankót s letette az első mellé.

A grófnő — a szemek keresztüztüében — előre hajolt s ridegen, gépiesen nyújtotta oda ajkait az ifjunak . . .

Az aranyparasztban fölébredt a parasztgőg . . . Végigsimitotta homlokát s egyszerre csodálatos józanság lepte meg.

— Köszönöm, grófnő, nem veszem igénybe, csak tréfáltam. Hanem ez t azért a szegényeké.

S a két ezresbankót a tálczára tette a többi pénz közzé.

Aztán meghajolt és hátat fordított a sátornak.

Mártha halálsápadt arczczal nézett utána. A katonabanda meg egy Strausz-féle keringőbe kezdett . . .

V.

Szupé alatt senki sem tudta, hogy az aranyparaszt hová lett.

Az ifju pedig kimerülve az izgatottságtól, a magányt kereste. Visszavonult egy mellékterembe maró fájdalomával.

Az ablakmélyedésben állott eltakarva a nehéz selyem függöny által. Forró fejét, lüktető halántékát odaszoritotta a hideg ablaktáblához. A zene halkan átszűrődve jutott el hozzá.

Egyszer csak . . . álom e vagy valóság? . . . a függöny szétnyílt. Sándor ruhahogást hallott és hirtelen megfordult.

Mártha ott állt előtte az izgalomtól kipirult arczczal, hőselyem ruhájában. Sándor csodálkozva nézett rá . . .

A leány kezét nyújtotta felé.

Bocsásson meg nekem. Örült voltam az előbb, nem akartam megsérteni. Eljöttem . . . leróni tartozásomat.

Az ifju megragadta a kis kezét. A lány karjaiba omlott . . .

Sándor sóvár ajkait oda tapasztotta a lány ajkára . . .

A szegények nagyon megvoltak rövidtve ezen a jótékonycélu mulatságon . . .

De az aranyparaszt megtalálta az igazit . . .

más irányban fog fejlődni Magyarország, abban az irányban, a melyben e hon nagyjai annak idején megálmodták, megmondották és kívánatosnak tartották.

UJDONSÁGOK.

— **A Tiszavidéki Takarékpénztár** már ki bocsátotta az elmúlt évről IV. üzletévi jelentését, melynek számadatai a részvényesekre nézve örvendetes forgalmi emelkedést és az eddiginél nagyobb haszonrészesedést tüntetnek fel. Az alakulásakor érzékenyen megkárosított intézet iránt évről évre nagyobb a bizalom s a most kibocsátott mérleg betekintése után el kell ismernünk, hogy a Hegyi Antal által alapított Tiszavidéki takarékpénztárunk egyik legéletképesebb pénzügyintézete. A takarékpénztár f. évi február hó 2-án d. e. 9 órakor tartja meg közgyűlését a községháza tanácstermében, melynek tárgysorozatát lapunk hirdetési rovatában találják fel az érdeklődők.

— **Hamis pénz Horgoson.** Horgoson egyik üzletben vásárlás alkalmával a kereskedőnek egyik vevő 20 koronás arannyal fizetett. A kereskedő midőn a pénzt az áruasztalhoz pendítette, az ketté tört. Az üveg féle anyagból készült pénz hamis volt, de tulajdonosnője nem tudta hol kapta.

— **Pinczetűz.** Szokatlan czim ez lapunkban, mivel alig fordul elő városunkban pinczetűz, ami nem is csoda, hisz pinczékben nincsenek felhalmozva gyúlékony tárgyak, mint a nagyvárosokban, hol a pinczék különböző áruk és szeszfolyadékok raktárul használják. A mi pinczékben a téli zöldségféléken, a jó csongrádi borokon kívül alig található valami. A pinczetűz a Keresztény Fogyasztási szövetkezet pinczében keletkezett f. hó 21-én délután, mikor a toronyór nyomban vészjelet adott. A pinczében nagy mennyiségű petróleum volt beraktározva s így katasztrófától lehetett tartani. Hogy mily körülmények közt keletkezett a pinczetűz, azt nem lehetett megállapítani. Annyi bizonyos, hogy egy hordó terpentín folyadék lángokban állott s folyót gázzal telt meg csakhamar a pincze, melyben a tűz olyan arányokat öltött, hogy a pinczeajtaja is már-már tüzet fogott s több hordó égett kívülről. A legválságosabb pillanatban Halmazsán János a szövetkezet üzletvezetője homokkal elfolytatta a tüzet. Mire a tüzoltóság kivonult s szereléseit működésre szerelte, már elmúlt a veszély, mely pillanatokon mult, hogy nagy arányokat nem öltött, mivel ha nem sikerül lefolytani az égő hordókat, a nagymennyiségű petróleum nagy pusztítást okozhatott volna. A tüzesetnél nem láttuk a kötelezett tüzoltókat megjelenni, pedig ha így tél időn nincs idejük a »Kötelezettek«-nek megjelenni veszély esetén, akkor a nyári nagy munkaidőben aligha nyújtanak védelmet a veszélyben forgók számára. Nagy tökélet kovácsolnak egyesek abból, hogy a tüzesetnél egyik önk. szakasparancsnokot, köztözködő viselkedéseért a vész színhelyéről kitiltották. Hát ez pedig helyes így, mert mindazok, kik a tüzoltás menetét akadályozzák, a tűz színhelyéről — a törvények értelmében — eltávolítandók. Hogy pedig a szakasparancsnok eltávolítása szükségessé vált, az nem munkájáért történt, mely helyes volt, hanem köztözködéséért, ami bizony az itteni viszonyok közt nem is nagy csoda, mert sok oly dolgokkal találkozunk tüzesetek alkalmával, mely felingerli a hozzáértőket. Réti Ferencz azonban hiszi, hogy a kötelező tüzoltóság felállításával Csongrádon megalkotta az egységes tüzoltóságot s így a

közel jövőben már ki vannak zárva tüzesetek alkalmával a hasonló incidensek.

— **Ipartestületi közgyűlés.** a »Csongrádi ált. Ipartestület« 1904. február hó 2-án d. u. 3 órakor a város közháza tanácstermében évi rendes közgyűlést tart az alábbi tárgysorozattal: 1. A közgyűlést megelőzőleg a szegedi keresk.- és iparkamara kiállításán jutalmat és kitüntetést nyert segédek és tanoncok jutalmának kiosztása, mely a jelenlevők számára való tekintet nélkül megtartatik. 2. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása. 3. Elműi éves jelentés az előjáróság 1903. évi működéséről. 4. Az 1903. évi forgalmi és vagyonmérleg bemutatása s erre vonatkozó számvévi jelentés. 5. Költségelőirányzat megállapítása, az 1904 évre. 6. A szegedi kerületi nyugdíjintézmény ismertetése. 7. Kaszanitzky István vendéglős ajánlata a testületi ház átalakítása és bérlete tárgyában. 8. Segélypénztári kiküldöttek választása. 9. Számvévek s a működési időtartam szerint kilépett előjárósági tagok helyett új előjárósági tagok választása. 10. Indítványok.

— **Szétugrasztott ferblí kártyások.** Csongrádon az utóbbi időben nagyon elterjedt a tiltott kártyajáték. Előkelő urak ültek egybe kétes módoru emberekkel s néha 5—600 forintot is vesztek egy éjjel. A hatóságnak fülébe jutott a dolog és Tasnády Imre főszolgabíró Gyánty István rendőrbiztossal meglepte a kártyásokat a Polgári Körnek egy külön helyiségében Szlávik János vendéglőjében. A főszolgabíró a ferblíjátékosokat, miután 50 korona betétjüket lefoglalta s bírói letétbe tette, a járásbírósnak által adta s ellenük megindították a vizsgálatot.

— **Csöszfogadás.** A mező-öröket, helyesebben csöszöket csak nem rég fogadta fel az előjáróság. Az eddigi szokástól elterjedt egy területet őrzésére kevesebb számú csösz fogadott fel az előjáróság, mint volt eddig, ami nem mondható helyes beosztásnak, mivel míg az 5000 holdas burkosi birtokot, mely csupa nagybirtokok, egy csösz őrzi, addig a szintén 5000 hold bökényt, mely csupa kis birtokok s 3000 tulajdonosa van, szintén egy csösz őrztetere bízott. A bökényi földek őrzésére legalább is három csösz kellett volna felfogadni az előjáróságnak, mivel a nyári napokban a bökényben valóságos népvándorlás van s így annak őrzése három csösz számára is nagy feladat.

— **„Csuvarozás“ és a megrendelés gyűjtési törvény.** Fölmerült esetekből kifolyólag tárgyalás alá került az a kérdés, vajjon a gabonaneműek őrítésére történt megrendelés-gyűjtés (csuvarozás) olyan cselekménynek tekintendő-e, mely a megrendelés-gyűjtést szabályozó 1900 évi XXV. t. cikkbe ütközik, a kereskedelemügyi miniszter erre vonatkozólag most közölte a kereskedelmi és iparkamarával a döntést, kimondván, hogy ha a csuvarozás alkalmával a gabona őrítés végett a gabona eladása, illetve megvétele nélkül vétetik át, tehát ha csak munka vállalásról van szó, az nem ütközik az idézett törvény rendelkezésébe. Ellenben az a különben általán szokásban levő eljárás, amidőn a gabona helyett cserébe mindjárt a lisztet is kiszolgáltatták és amikor voltaképen kereskedésről van szó, ezt már az 1900 évi XXV t. cz. eltiltja.

— **Timáriparosok szakértelmének fejlesztése.** A hanyatlóban levő timáripárunk istápolása több év óta programjába van véve a kereskedelemügyi miniszternek, aki utóbb már timáripári vándortanítót is alkalmazott tanfolyamok tartására és az iparosoknak az újabb eljárásokkal való megismertetése céljából. Minthogy azonban timárok most már rendszerint egy-egy helységben nincsenek annyian, hogy a számukra tanfolyamokat lehetne rendezni, tervbe vétetett egy más irá-

nyu akció. A lipótó.szentmiklósi Kovács és Storola féle bórnyár, a szaktanító közbenjárása folytán arra vállalkozott ugyanis, hogy egyes timáriparosokat, akik magukat tökéletesíteni akarják, rendes fizetés mellett alkalmazza addig, amíg a bórnyárkészítési újabb eljárásokkal megismerkednek. Ezt a kedvező salyzetet bizonyára sok kis iparos fogja kihasználni ismereteinek gyarapítása céljából. Az ajánlkozásokat a szegedi kereskedelmi és iparkamara egyszerű levélbeli megkeresésre is továbbítja.

— **Kerületi iparosnyugdíjintézet Szegeden.** Ismeretes mozgalom, mely azt tűzte ki célul, hogy a szegedi kereskedelmi és iparkamarai kerület iparosai és kereskedői közös megegyezéssel nyugdíjintézményt létesítsenek. A mozgalom most már nagyon széles körűvé vált és biztató kilátást nyújt, hogy mihamarabb megvalósul az iparosok és kereskedők kétségkívül fontos, régi vágya. A már kormányhatóságilag is jóváhagyott alapszabályok szerint 600 koronától 2400 koronáig terjedhet a nyugdíjul biztosított összeg, mely 30 évi tagság után évenként életfogytig jár a biztosítottak, vagy annak özvegyének. A kiskorú gyermekek után külön pótlék jár. A nyugdíjigény 10 éves tagság után kezdődik, amikor már csaknem fele (40%) a élvezhető a biztosított összegnek. Ettől kezdve az igény minden évben növekedik. A nyugdíj járuléka 5% a vagyis pl. 600 korona után évi 30 korona. Beiratkozhat minden kereskedő és iparos. Jelentkezéseket minden ipartestület elfogad, fölvilágosítással a szegedi ipartestület szolgál.

— **Szájpadlás nélküli műfogak feleslegessé teszik az inylemez használatát.** A szájból kivenni nem kell nem is lehet. Egy óra alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni. 10 évi jótállás. Barna J. egyedüli specialista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében Budapest, Kerepesi-ut 26. szám. Vidékiek megvárhatják.

— **Divat Közlöny téli 1903/904.** Az általánosan ismert *Henneberg* selyemgyár Zülichből írja: A szép Lorisin szövet megtartja a vezető állást a jövő időnyre is; csak arra legyenek figyelemmel a hölgyek, hogy jobb minőségű legyen; a lorisine mellett a taffet még mindig nagy kedveltségnek örvend; mindkettő sima, mintázott és chiné, blousok és színesben. Béli ruháknak első sorban nevezendő: czepe de chine, selyem voiles, gazék, musselin, sima és mintázott. Mintázatnak a pontok (babos) minden elgondolható állásban és nagyságban (egész frt nagyságig!) elsőrangú helyet foglal! Menyasszonyi ruháknak damasztan kívül a lonisina kedvelt divatos színek: tanpe (vakond czim) (Castor) (barna) zöld minden színben, ezüstszürke és electric.

— **Férfiak ingyen kapnak gyógyszert** a legújabb találmányu, amely visszaadja az elveszett erőt. Mindenki aki érte ir, próbacsomagot száz oldalas könyvvel együtt, jól becsomagolva ingyen kap. Ez a legcsodálatosabb csodaszert, a mely már ezeket mentett meg, a kik ifjúkori bűnök következtében nembeli betegségben, syphilis és elvesztett férfierőben szenvednek. Ez oknál fogva az intézet rá szánta magát, hogy bárkinek ingyen küld egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvel együtt. Ezzel a házi orvos-sággal a betegség odahaza is gyógykezelhető és mindenki, aki ifjúkori bűnök folytán nembeli betegségben, eme gyöngéség vagy pedig chornikus betegségben szenvednek odahaza maguk kezelhetik magukat. Ez a gyógyszer azokra a szervekre hat, a melyeknek az erősödése szükségeltetik és csodálatos eredménnyel gyógyítja a már éveken át tartó betegségeket. Öregek és fiatalok a Stadte Medical intézetnek alulirt czimen irhatnak, a honnan a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban is azokat akarja megmenteni, a kik kezeltes végett nem hagyhatják el otthonukat. A próba szált litmány meggyőződött arról, mily könnyen gyógyítható meg e borzasztó betegség odahaza. Az intézet kivételt nem tesz, bárhonnan irhat magyarul az orvosságért, mititoktartás mellett postafordultával egy gyógy-

szér szállítmány könyvvel mindjárt megküldték. Irjon még ma. A szállítmány oly szépen van csomagolva, hogy annak tartalmát nem fogja senki sem kitudni. A levelet kölvetkezésképpen kell czimezni. Stadte Medical Institute, 6920. Elektron Buil-Sing' For-Wayne, Ind. America. Minden levelet frankirozni kell.

Anyakönyvi bejegyzések.

1904. január hó 16-tól 23-ig.

Születések: Balázs János, Csina Rozália, Donka Francziska, Fai János, Blázsik Anna, Fodor Maud, Szántó Emília, Fái Pozsár Etelka, Darida Mátyás, Kajtár János, Szabó Erzsébet, Sinkó Mátyás, Zsuffa Pál, Rác Anna, Rác Piroska, Szulkán Anna, Hajdu Erzsébet, Vincze Dezső Bori Mária, Kecskó Rozália, Bakos Rozália, Csányi István, Justin Piroska, Kis János, Cserna János, Tyukász Julianna, Gyánti Margit Piroska, Hatvani Dezső, Kolompár Anna, Kóvágó fiu

Eljegyzések: Szalkai Szabó Gergely Csitár Ilonával, Atkuri András Palásti Julianával, Csernus István Zetkó Magdolnával, Szántai Kis István Bálint Ágnessel, Kádár János Viglasi Annával, Sokrinszki Mihály Tyukász Franczival, Justin István Tornyai Etelle Lekrinszy Ferencz Deák Magdolnával, Szabó Sándor Lócskai Máriaival, Sándor János Varga Franczival, Pap Sándor Lajos Veronnal, Nagy György Papp Pirossal, Huszka Árpás Imre Tatár Franczival.

Házasságkötések: Kocsi Rókus Georgiádes Máriaival, Domonkos Rókus Tengeri Erzsébettel, Donka András Bakos Rozáliával, Dombi Menyhért Kardos Teréziával, Mizere Mihály Nyilas Annával, Varga János Gácsi Máriaival, Balog János Kacziba Rozáliával, Gácsi János Turi Rozáliával, Gulyás János Szabó Magdolnával, Kátai Urbán György Ötvös Francziskával, Juhász János Sándor Annával,

Halálozások: Kamonczká József 1 hó görcsök, Vincze Rozália 62 év tüdőgyulladás Rác Piroska 5 óras születési gyengeség, Németh Julianna 7 hó angolkór, Ujszászi József 17 hó tüdőgyulladás, Bódi Erzsébet 28 év hasihagymáz, Palásti István 15 hó angolkór, Kádár Erzsébet 2 hetes veleszü. bujakór, Kóvágó halvaszülött.

IRODALOM.

Beniczkyné Bajza Lenke. a jelenlegi írónők királynőjének nevezhető: mert az ő szellemi termékeit legjobban szeretik, legjobban olvassák. Ennek a kiváló írónőnek egy remek, igen érdekes regénye jelenik most meg a «Képes Családi Lapok» ban ezen legrégibb, legolvasottabb szépirodalmi képes heti lapban. Aki a «Képes Családi Lapok»-ra most előfizet, teljesen ingyen kapja meg a Karácsonytól mostanig megjelent számokat, hogy Beniczkiné remek regényének kezdetét is megkapja. A «Képes Családi Lapok» előfizetési ára negyedévre 3 korona A pénz küldendő Budapest, VI., Ó-utca 12. a kiadóhivatalba.

CSARNOK.

Az irigy szomszéd

— Igaz történet. —

Ne légy igazságtalan, mert megver az Isten. Ma mikor az önzés és kapzsiság el van hatalmasodva, kevesen veszik figyelembe ezen igazságot, pedig két ezer év óta tanítja az irás, hogy a milyen mértékkel mértek embertársaitoknak, olyannal fognak nektek vissza mérni.

Szőlőszomszédok voltak az ő hazában Csongrádon Pajerszki és D. Herréra Márton. A földmives osztályhoz tartoztak mind a ketten és szőlőműveléssel keresték kenyerüket. Pajerszki Rókus szelid, csendes véralakánál s jámbor, istenfélő lelkületénél fogva a légynek sem vétett. A mennyiben tőle telt,

békében élt mindenkivel. No annál házsártosabb volt D. Herréra Márton, kinek ösátyja a napóleoni háborúk idején Belgiumból szakadt Csongrádra. Nem sokat koptatta a templom küszöbét, de annál jobban ösmerte az ivodák belsejét. Végzetük szomszédokká tette őket a szőlőben s mivel D. Herréra Mártonnak lakása is ott volt, a képzelhető legkellemetlenebb szomszédja lett Pajerszki Rókusnak.

Történt pedig, hogy D. Herréra Márton szőlő gnyhója előtt egy hatalmas topolyfa állott, mely terebélyes koronájával nem csak az udvart és gnyhót, hanem ugy D. Herréra, mint Pajerszki szőlőjét is jó részben beárnyékolta, ami persze hátrányára volt a termésnek.

Pajerszki mondogatta is gyakorta: Szomszéd uram, vegye ki azt a topolyfát, mert lássa az én lugosomban nagy kárt tesz, hogy a nap legnagyobb részén árnyékba tartja azokat. De D. Herréra csak mosolyogta s gnyolta panaszkodó szomszédját. Utóbb mégis elhatározta a fa kivételét, mert egy talicskás jó pénzt ígért érte.

A hatalmas fa kiásása azonban sok munkát adott. Már fél napig dolgozott rajta D. Herréra másod magával, kötelekkel kipányvázta a fát, hogy valamiképp gnyhózára ne dőljön és minden igyekezetét arra látzott fordítani, hogy esésében a fa Pajerszki Rókusnak termésével megrakott lugasait temesse maga alá. Pedig ezt a kártevést ellehetett volna háritani, ha a fát a kocsi utra dönti, vagy galylyait előre lefűrészeli a törzsről és leereszgeti kötélen.

Pajerszki Rókus látta ezt a veszedelmes mesterkedést, aggódva járt-kelt lugasai körül és könyörgött D. Herrérának, hogy ne tegye tönkre szép reményekkel kezesgető szőlőjét. De csak gnykacaj, káröröm és káromkodás volt könyörgéseire a felelet.

Már csak egy lefelé irányuló erős gyökér tartotta a hatalmas dörzset, de a terjedelmes tuskó miatt ahhoz nem lehetett fejssével hozzá férni. D. Herréra tehát társával megragadta az egyik pánnya kötelet és lóbalni kezdték a haldokló tobozi, hogy a Pajerszki Rókus lugasaira döntsék. Pajerszki összetett kezekkel könyörgött a jó szomszédnak még az utolsó perceiben is, hogy tekintsen Istenre és kímélje meg a kártól.

De D. Herréra annál nagyobb körörendéssel folytatta a lóbalást. Pillanat alatt hatalmas reccsenés, aztán óriási porfelhő következett. A pánnya kötél elszakadt és a to-

polyfa terebélyes koronája szétcsapta — a D. Herréra Márton gnyhóját, a romok alá temetvén összes házi berendezéseit.

D. Herréra dühében nem tudott mit tenni, mert a pánnyakötél szétszakadása következtében akkora ellenhatás állott be, hogy az egyetlen gyökérre támaszkodó fa egész súlyával D. Herréra házára esett.

Ezer szerencse, hogy D. Herréra családtagja közül senki sem volt a hajlékban, mert okvetlenül a halálfa lett volna a bentlevő. Csak Pajerszkit szidalmazta egyre D. Herréra, hogy ennek a szerencsétlenségnek egyedül ő az oka, mert ha ő nem rimánkodik és könyörög, az ő szőlőlugasaira esett volna a fa. Pedig régi közmondás, de örökké igaz, hogy a ki másnak vermet ás, maga esik bele.

D. Herréra nem hallgatta meg a Pajerszki Rókus könyörgéseit, hanem az Isten meghallgatta és D. Herrérára fordította azt a rosszat, mit ő békés lelkű szomszédjának akart okozni. Tehát ne légy igazságtalan, mert megver az Isten!

Hegyi Antal.

NYILTTÉR.

(Erovatban közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerk. sem a kiadó.)

MERCUR váltóüzlet részvénytársaság

BUDAPEST, V., Fürdő-utca 3. szám vesz és elad

vidéki takarékpénztár- és bankrészvényeket, tőzsdén nem jegyzett papirokat.

és azokra, valamint minden egyéb értékpapir és sorsjegyre igen előnyös előleget folyosít.

Bank- és tőzsdéügyekben szaksterü felvilágosítása ingyen szolgál.

Bankosztály. Sorsjegyszály. Váltóüzlet A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítóhelye Sorsjegyek csekély havi részletfolyósításra, előnyös sorsjegytársaságok.

Sorsjegybiztosítás: legelőssbb díjzabás kiváratra bérmentve.

Rövid levélcím: MERCUR Budapest, Fürdő-utca.

Részvényfőke korona 1,000.000.

VASUTI MENETREND.

Évényes 1903. évi október hó 1-től.

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Budapestre érkezik:	Budapestről indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Személyv. ————	3 ó 31 p éjjel	7 ó 15 p reg.	Személyv. Kecskeméttől	5 ó 45 p reg.	—————
Személyv. 9 ó 15 p d. e.	5 „ 04 „ reg.	8 „ 25 „ reg.	Gyórsv. 8 ó 15 p reg.	10 „ 34 „ d. e.	—————
Személyv. ————	6 „ 42 „ reg.	10 „ 55 „ d. e.	Személyv. 8 „ 30 „ reg.	12 „ 11 „ d. u.	1 ó 25 p d. u.
Gyórsv. ————	11 „ 06 „ d. e.	1 „ 25 „ d. e.	Gyórsv. 2 „ 30 „ d. u.	4 „ 51 „ d. u.	6 ó 33 „ d. u.
Személyv. 1 ó 50 p d. u.	2 „ 57 „ d. e.	7 „ 10 „ este	Személyv. 4 „ 30 „ d. u.	8 „ 20 „ este	—————
Gyórsv. ————	5 „ 23 „ d. u.	7 „ 40 „ este	Személyv. 6 „ 50 „ este	10 „ 37 „ éjjel	—————
Személyv. ————	7 „ 35 „ este	Kecskeméti g.	Gyórsv. 10 „ 10 „ éjjel	12 „ 28 „ éjjel	—————
			Személyv. 10 „ 20 „ éjjel	2 „ 23 „ éjjel	—————

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szegedre érkezik:	Szegedről indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Gyórsv. ————	12 ó 30 p éjjel	1 ó 31 p éjjel	Személyv. 1 ó 45 p éjjel	3 ó 23 p éjjel	—————
Személyv. 9 ó 15 p d. e.	5 ó 55 p reg.	7 ó 42 p reg.	Személyv. 4 ó 50 p reg.	6 ó 37 p reg.	—————
Gyórsv. ————	10 ó 35 p d. e.	11 ó 40 p d. e.	Gyórsv. 10 — p d. e.	11 ó 04 p d. e.	1 ó 25 p d. u.
Személyv. ————	12 ó 19 p d. u.	1 ó 47 p d. u.	Személyv. 1 ó 14 p d. u.	2 ó 45 p d. u.	—————
Gyórsv. 1 ó 50 p d. u.	4 ó 53 p d. u.	5 ó 55 p d. u.	Gyórsv. 4 ó 20 p d. u.	5 ó 22 p d. u.	6 ó 33 p d. u.
Személyv. ————	8 ó 25 p este	10 ó 15 p este	Személyv. 5 ó 20 p d. u.	7 ó 17 p este	—————
Személyv. ————	10 ó 49 p éjjel	12 ó 19 p éjjel			—————

Csongrádról indul:	Félegyházára érkezik:	Félegyházáról indul:	Csongrádra érkezik:
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	4 ó 59 p reg.	Vegyesv. 12 ó 25 p d. u.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	2 ó 50 p d. u.	Vegyesv. 5 ó 30 p d. u.	6 ó 33 p este

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szolnokra érkezik:	Szolnokról indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Vegyesv. ————	3 ó 35 p reg.	6 ó 40 p reg.	Vegyesv. 3 ó 30 p reg.	6 ó 35 p reg.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 9 ó 15 p d. e.	11 ó 40 p d. e.	3 ó 20 p d. u.	Vegyesv. ————	—————	—————
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	—————	—————	Vegyesv. 4 ó 33 p d. u.	8 ó 13 p d. u.	6 ó 33 p este

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Majsára érkezik:	Majsáról indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Vegyesv. 9 ó 15 p d. e.	12 ó 30 p d. u.	1 ó 45 p d. u.	Vegyesv. 4 ó 38 p reg.	5 ó 50 p reg.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	8 ó 30 p este	9 ó 50 p este	Vegyesv. ————	—————	—————
Vegyesv. ————	—————	—————	Vegyesv. 5 ó 55 p d. u.	7 ó 10 p este	6 ó 33 p este

Csongrád és Félegyháza között csak vegyesvonat közlekedik.

Tiszavidéki Takarékpénztár Részvénytársaság

CSONGRÁDON.

MEGHIVÓ.

T. czímet mint részvényest tisztetelettel meghívjuk a takarékpénztárunknak 1904. február 2-án d. e. 9 órakor a községháza új tanácstermében megtartandó IV. rendes közgyűlésére.
Csongrád, 1904. január 10.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A három tagból álló igazoló bizottság kinevezése, a közgyűlés határozatképességének kimondása és megnyitása, jegyzőkönyvvezető kijelölése.
2. A zárszámadás, igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés előterjesztése.
3. A mérleg megállapítása, illetve elfogadása.
4. A tiszta nyereség felosztása iránti határozat.
5. A felmentvény megadása.
6. A felügyelő bizottság megválasztása.
7. Netáni indítványok.
8. Jegyzőkönyvi hitelesítők kinevezése.

A Tiszavidéki takarékpénztár részvénytársaság igazgatóságának és felügyelő bizottságának az 1904. évi február 2-án megtartott IV. rendes közgyűlésén előterjesztett,

ÜZLETI JELENTÉSE.

Tisztelt közgyűlés!

A negyedik üzletévünk eredményéről számolunk be az előterjesztett zárszámadásunkban, de mint a legutóbbi közgyűlésen megválasztott igazgatóságnak első ízben áll módunkban az általunk végzett munkánk eredményével a közgyűlés előtt beszámolni.

Az elmúlt közgyűlésen azon ünnepélyes ígéretet tettük a közgyűlés színe előtt, hogy minden törekvésünk oda fog irányulni, hogy intézetünket minden irányba megszilárdítsuk, ezt tőlünk telhetőleg igyekeztünk is megvalósítani, amit zárszámadásunk adatai fényesen igazolnak is, hogy üzletünk minden ága ez évben is tetemesen növekedett, de sőt majdnem megkétszereződött.

Eddigi működésünk teljes áttekintéséül ide iktatjuk rövid statisztikai kimutatásunkat, mely fokozatos és következetes haladásunkról tesz bizonyosságot.

	1900. december 31.	1901. december 31.	1902. december 31.	1903. december 31.
Befizetett részvénytőke	93306.—	121.263.—	163.448.—	200.000.—
Takarék betétek összege	79335.—	188.739.—	237.038.—	395.843.—
Betevők száma	229.—	507.—	607.—	810.—
Váltó állomány	111692.—	216.460.—	305.582.—	534.668.—
Kötvény állomány	48194.—	66718.—	84958.—	123.860.—
Nyereség	1140.—	6589.—	10091.—	15040.—

Ezen fényes alig remélt eredményt azonban csak a t. részvényesek pártfogása mellett voltunk képesek elérni ép ezért önként, igen tisztelt részvényesek kérjük továbbra is jóakaratu támogatásukat s hisszük, hogy szives pártfogásuk mellett az első három év mulasztásaiért is busás kárpótlást fognak nyerni.

A bemutatott zárszámadásokból kitűnőleg be van most már fizetve a 200.000 korona alaptőke is, még pedig a befizetés megtörtént a nélkül, hogy az iránt egyetlen pert kellett volna folyamatba tenni; hozta mindenki az intézetbe vetett bizalmánál fogva filléreit s igyekezett a jegyzett részvények árát kifizetni.

Az alapszabályaink 6 §-ában előírt megsemmisítési eljárást csak 9 drb. részvényre vonatkozólag kellett igénybe venni. A gazdátlanra vált új részvényeket 104 korona értékben sikerült az intézetünk jóakarójainak ismét eladni, akik önként értetődik, az 1903. évi osztalékban is részesülnek, amihez különben 4 koronával alapítási költség címén hozzá is járultak.

Kötelességünk bejelenteni, hogy a Kovács János féle ügy végleges befejezést nyert s a múlt évi mérlegünkben szereplő függő-tétel kiegyenlítést nyert a Kovács János ellen megtartott árverésen befolyt vételárból.

Az elmúlt évben beköltöztünk a saját házukba; amelynek egyrésze 900 korona évi bér mellett van bérbe adva és ott berendeztük új iroda helyiségünket, ahol gondoskodtunk arról, hogy abban úgy az ügykezelés könnyű lebonyolítása, mint feleink kényelmére a megfelelő helyiségek szerényen felszerelve, de a mai kor igényeinek teljesen megfelelően rendelkezésünkre álljanak.

Bizunk a jó Istenben, hogy ezen új helyiségünkben is támogatni fogja a közjó iránti működésünket. Az elmúlt év folyamán összesen 16 váltó-óvásunk volt és perünk pedig csak egy, az is azért mivel az adósunk elhalt. Ez küntlévőségünknek teljes biztonságát mutató újabb fényes bizonyítéka.

Tiszta nyereségünk 15040 kor. 09 fillér és annak felosztására nézve a következő javaslatot tesszük: I-szor. Az alapszabályok 73. §-a értelmében a nyereség 10 %-a a tartalékalaphoz csatolandó, vagyis 1504 korona.

II-szor. Ugyancsak az alapszabályok 73. §-a értelmében 20 % az igazgatóság, felügyelő bizottság és tisztviselők jutalmazására fordítandó, amely összeg kitesz 2707 kor. és 20 fillért.

III-szor. 2000 drb teljesen befizetett részvény után részvényenkint 5 korona osztalékot hozunk javaslatba. Ezen célra kell 10,000 korona.

IV-szer. A még ezután fennmaradó 828 kor. 89 fillérre nézve pedig javasoljuk, hogy az egészben a tartalékalaphoz csatoltassék, miáltal tartalék alapunk 5222 kor. 08 fillérre növekedik.

Kérjük jól átgondolt javaslatunk szives elfogadását és részünkre a felmentvény megadását.

Mivel pedig felügyelő bizottságunk 3 évi ciklusa lejárt, nem mulasztjuk el, hogy távozásukkor ki ne emeljük azon fáradhatatlan buzgalmat, melyet intézetünk ügykezelésének ellenőrzésénél kifejtettek és kérjük őket, hogy az új felügyelő bizottságunkat megválasztani sziveskedjenek.

További lelkes támogatásukat kérjük, mert az összetartásban van az erő.
Csongrád, 1904. január 10-én.

Az igazgatóság.

Tisztelt közgyűlés!

Tisztelettel jelentjük, hogy az elmúlt év folyamán az intézet ügykezelését számtalanszor megvizsgáltuk és vagyoni leltárát több ízben részletesen felvettük, de mindannyiszor csak azt konstataháltuk, hogy az ügykezelés kifogástalan és az igazgatóság minden ténykedését a megfontolás és a legnagyobb körültekintés jellemzi.

A bemutatott zárszámadás minden egyes tételét átvizsgáltuk, azok helyességéről és valóságáról teljes meggyőződést szereztünk, minél fogva a zárszámadást elfogadásra ajánljuk.

Hozzájárulunk az igazgatóság azon javaslatához, hogy a 15040 korona 09 fillér tiszta hasznóból az alapszabályszerű 10 % vagyis 1504 korona a tartalékalaphoz csatoltassék, 2707 korona 20 fillér az igazgatóság, felügyelő bizottság és tisztviselők jutalmazására fordítassék, 10,000 korona a befizetett 2000 drb részvény után, részvényenkint 5 korona osztalék fejében kiosztassék.

A még fennmaradó 828 kor. 89 fillér pedig ismét a tartalék alapnövelésére fordítassék.
Kérjük ezek után, hogy úgy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság részére a felmentvényt megadni sziveskedjenek és letéve megbízatásunkat, kérjük az új felügyelő bizottság szives megválasztását.
Csongrád, 1904. január 10.

Nagy Pál Imre s. k.
elnök.

Farsang István s. k.

Ausländer Jenő s. k.

Surányi János s. k.

Vagyon.

Mérleg számla 1903. december hó 31-én.

Teher.

Pénzüri készlet	14136	36	Részvénytőke	200000	—
Váltók	534668	12	Tartalékalap	2889	19
Kötelezvények	123860	—	Betétársasági tartalékalap	27	13
Betétársasági kölcsönök	2763	—	Nyugdíjalap	301	48
Intézeti ház	20558	34	Takarékbetétek (810 belevőtől)	395834	28
Folyószámla követelés	107	38	Betétársaság	4147	90
Előleg	250	—	Visszeszámtolás	70110	—
Iródati berendezés	764	71	Intézeti házra bekebelezett árvaszéki kölcsön	1300	—
			Fel nem vett osztalék	76	—
			Átmeneti kamatok	7381	84
			Nyereség	682067	82
				15040	09
				697107	91

Veszteség.

Veszteség- és nyereség számla 1903. december hó 31-én.

Nyereség.

Takarékbetéti kamatok	13476	93	Nyereség áhhozat	8	20
Visszeszámtolási kamatok	4150	76	Váltókamat	29081	03
Állami és községi adók	588	61	Kötelezvénykamat	8361	29
Takarékbetéti kamatadó	1350	94	Késedelmi kamat	597	10
Bélyegilletékek	67	14	Külföldi kamat	231	25
Tiszti és szolgálzatások	3763	96	Külföldi díjak	1200	25
Napibiztosi díjak	659	—	Jutalékok	67	36
Vegyes üzleti költségek	1341	61	Intézeti ház haszonbére	900	—
Árvaszéki kölcsön kamatai	65	—	Betétársasági beirátási díjak	9	40
Jótekmönyczélú adományok	15	—	Betétársasági haszonrészesedés	43	16
Nyereség	15040	09			
	40499	04			

Szabados József s. k.

pénzüárnok.

Csongrád, 1904. január hó 10.
Dr. Sük Hermann s. k.

vezérigazgató.

Sebestyén István s. k.

könyvvélt.

Máté Imre s. k., Kovács István s. k., László István s. k., Turi A. János s. k., Máté János s. k., Cseh János s. k.,

ahlgazgatók.

Fekete János s. k., Forgó János s. k., Szóke János s. k., Justin Gergely s. k., Gyergyádos Antal s. k., Turi A. Pál s. k., Huszka János s. k., Dragon Károly s. k., Máté József s. k., Ujvári János s. k., Szegi József s. k., id. Koncz József s. k., Csernus Imre s. k., Gútpinter József s. k., Nagy Pál Illés s. k., Márton András s. k., Forgó Ferenc s. k., Mészáros Henrik s. k., Turi A. István s. k., Szarvas Márton s. k., igazgatóság tagok.

A fenti Mérleg, Veszteség- és Nyereség számlát átvizsgáltuk és találtuk, hogy annak összeállítása mindenképpen megfelel a kereskedelmi törvény vonatkozó rendelkezéseinek, valamint az alapszabályok határozmányainak, egyes tétellei pedig úgy a fő, mint a segédkönyvekkel teljesen megegyezők.

Csongrád, 1904. január hó 8.

A feltűgyelő bizottság:

Nagy Pál Imre s. k.,

f. biz. elnök.

Surányi János s. k.

f. biz. tag.

Farsang István s. k.

f. biz. tag.

Ausländer Jenő s. k.,

f. biz. tag.

1904. január 24.

Köszvény- és rheumabetegeknek,

kik ezen betegségekkel alaposan szabadulni akarnak, nem ajánlható elége a valódi Vilmos-féle köszvény és rheuma elleni vértisztító tea készítője Wilhelm Ferencz gyógyszerész és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Alsó-Ausztria; a párisi és mellbournei kiállításokon a legmagasabb díjjal — arany éremmel — lett kitüntetve. Kapható Franz Vilhelm gyógyszerész, és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és drogue-riákban.

Sohasem kínálkozok az életben oly ritka alkalom, hogy csak 2 frt. 96 kr.-ért következő remek árujteményt kaphatni
12 da ab. 2 frt 96 kr.

1. Nickel horgony-rem zsebóra pontosan járó 3 évi jótállás mellett. 1. Valódi goldin pánczellánc vagy nickel, 3 drb. valódi goldin gyűrű legújabb facon Simmil briliánszal 2 drb. igen finom goldin nyakkendőtű, 2 drb valódi goldin fülbevaló legújabb facon, 1 tok horgonyóra számára. 1 goldin brosch párisi system, 1 goldin, vagy nickel zsuzsu a láncra. Nem tetsző tárgy készségegi kieseréltetnek, vagy ára visszatérítetik, miáltal minden risico ki van zárva. Hasonló hirdetések utánzatok. Mind e 12 remek ékszer a horgony rem. órával együtt 2 frt. 96 kr. A pénz előleges kifizetés vagy utánvétellel kapható:

Kapellner & Holzer

óra és aranyáru gyári raktár nagybani elárusítás

KRAKAÓ, Dietel-utca 63 (Austria.)

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Üzlet eladás!!!

Szentesen egy kellően be-
rendezett

borbély üzlet

amellyel van 60 éves-kun-
saft azonnal eladó, vagy
haszonbérbe kiadó. Értekezni
lehet Ceglédi Fülöp-
pel Szentesen.

ELSŐRENDŰ

temetkezési vállalat

más vállalkozás folytán azonnal eladó
Bővebb értesítést készséggel ad e lap
kiadóhivatala.

Fogak

szájpadlás nélkül, és anélkül hogy a gyökerek eltávolítottat, nának, 3 koronától. — Az általam készített és Párisban első díjat nyert fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszéd zavarokat nem okoz és kitűnően rághat vele. Régi fogsorok átalakíttatnak. Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Grossmann S.

fogtechnikai főnök, a Párisi fogorvosi akad. kiállításán a keresztel díszített aranyéremmel kitüntetve. Fogad reggel 8-órától, este 8-ig.

Fogorvosi intézet: Budapest VII. Erzsébet-körút 50. I. emelet. (Royal szállóval szemben.)

Foghuzás érzéstelenítve. Tartós Blombák.

Szakorvosi rendelés d. e. 10-12-ig d. u. 5-7-ig

Vasár és ünnepnapokon is

Mérsékelt árak, Részletfizetésre is.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

FERNOLENT

czipófénymáz fekete és sárga czipók minden bőrmínőséghez a legjobb fénymáz a világon és fényerém világos czipókhöz, a legszebb fényt adják és a bőrt *larlossá* teszik. Elviselt, toltosczipók sárga, vagy barna bőrből a *Lyosin* (diszfénymáz) által, mintha ujakká lennének.

Alapított 1832. Gyári raktár Budapest, V. Lipót-körút 24. Kapható mindenütt.

(Briefadresa Wien III.) für Wasche kaufen Sie nur Brunnenseife.

Képeskönyvek

3-5 éves gyermekek számára

10 fillértől 2 kor. 40 fillérig.

Ifjúsági iratok

6-10 éves gyermekek számára

60 fillértől 3 koronáig.

Mesekönyvek

10-15 éves gyermekek számára

1 koronától 5 koronáig.

Emlékkönyvek.

80 fillértől 6 koronáig.

Képeslevelezőlap albumok

1 koronától 6 koronáig.

Arckép albumok

2 koronától 10 koronáig.

Novellák, elbeszélések

50 fillértől 2 koronáig.

Napló jegyzetek

1 koronától 3 koronáig.

Imakönyvek

diszkötésben

2 koronától 10 koronáig

Művek

diszkötésben

bolti áron.

Színművek

(fűzve)

bolti áron.

Tankönyvek

(fűzve és kötve)

bolti áron.

Üzleti könyvek

10 fillértől 8 koronáig.

Folyóiratok

bolti áron.

Notes könyvek

5 fillértől 2 koronáig.

Hírlapok

előfizetési árak szerint.

Naptárak

a hazai kiadók által kiadott

összes fajtákban.

Több

fali, előjegyzési és tárzanaptárak.

Üzlet-megnyitás.

Tisztelettel hozom tudomására Csongrád és vidéke t. közönségének, miszerint helyben a főtéren

könyv- és papirkereskedést nyitottam.

Üzletemet a szolid kereskedelem elvére alapítva bocsátom t. vevőim rendelkezésére, mely nem törekszik a nagyközönségben a laikust sem kihasználni.

Tévedésből származó differenciákat mindenkor készséggel igazítok helyre; nem tetsző árukat — tiszta állapotban — becserelek, vagy a pénzt visszaadom.

Nagybecsű látogatást kér kiváló tisztelettel

Szilber J. Antal.

Könyvkötészeti munkákat

ugym. Füzeteket, félkemény és kemény kötések — díszes aranyozással — hivatalos könyveket, iskolai könyvek be-
kötését, térképek, szemléltető képek fel-
ragasztását, gdanteri munkákat, disz-
dobozokat, okmánytartó táblákat a
legjutányosabb árszámítás mellett —
rövid idő alatt szállítok vidékre és
bérmentes küldéssel.

Dobozos levélpapírok

50 fillértől 10 koronáig.

Csokortartók

20 fillértől 50 fillérig.

Virág levelek

rózsa és borostyánlevél.

Selyempapír

minden színben virágkészítéshez.

Virágdrótok

2 fillértől 8 fillérig.

Carton papírok

(minden színben)

10 fillértől 20 fillérig.

Itatós papírok

2 fillértől 20 fillérig.

Szűrő papírok

2 fillértől 6 fillérig

Színes papírok

2 fillértől 20 fillérig.

Copir papírok

6 fillértől 10 fillérig.

Író papírok

3 iv 2 fillér, 1 iv 1 fillér, 1 iv

2 fillér, 1 iv 3 fillér árákért.

Iskolai táskák,

hordszijak, 40 fillértől 6 koronáig.

Körzők

s minden egyéb rajzeszközök.

Téntatartók,

disz téntatartók.

Ténták,

tuschok minden színben.

Ragasztó mézgák

20 fillértől 1 koronáig.

Rajzfestékek

6 fillértől 20 fillérig.

Álarcok

farsangi idényre.

Üdvözlő kártyák

minden alkalomra.

Képes levelező-lapokban

mindig ujdonságok stb.

10-15 koronát kereshetnek naponként ügynökök, házalók, állás nélküli kereskedő segédek stb. Urak és hölgyek küldjék be ezimeiket Rotkel A. Budapest, VI. Vörösmarty-utca 58.

Kender föld
(160 □-öl)
azonnal eladó.

Bővebb értesítést e lap kiadóhivatala kézséggel ad.

Üzlet kiarítás!
4 pár cipő 5 kor. 20 fillérért.
Rengeteg cipőáru vétel csak rövid időre potom áron kaphatók 1 pár férfi és 1 pár női fűzős cipő erősen szögezett börtalppal, továbbá 1 pár férfi és 1 pár női divat-cipő, mind a 4 pár igen elegáns, legújabb fazon, erős, melegen bélelt, téli időre ellátva. Nagyság cm. szerint. Mind a 4 pár csak 5 K. 20 fillér. Szállítás postautánvétellel. Kicsérülés megengedett, esetleg a pénz készséggel visszazolgáltatatik
10. Schuhexport, Krakau Fach 54.

AZ ANGOL KIRÁLY 1902
IV. Károly 16 KORÚT
KLEIN és SCHWARTZ
legnagyobb férfi-, fiu- és gyermek ruha — áruház.
Legelőcsőbb és legjobb bevásárlási forrás. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.
— Képes árjegyzék ingyen —

Egy hold szőlő
(1600 □-öl)
az Urbán-uton eladó.
Bővebb értesítést ad e lap kiadóhivatala.

Az egész országban s különösen városi iskolákban ne van vezetve.
Varrógép szétküldés
BÉCS, VI., Strauss.
Mariahilferstrasse 62.
Előnyösen ismert szétküldés tanítók hivatalnokok és egyesületek tagjainak.

Minden zörgés nélkül varr, s könnyű járatu, egyszerű szerkezetében feltűnően elegáns a legutóbbi idők legkiválóbb vívmánya. Ez idő szerint a legelőnyösebb családi gép lábajtásra, bezarható fedéllel.
Elektra 5 sz. 41 frt. — 4 heti próba idő és 5 évi írásbeli jótállás biztosított.

Aszon gépek, melyek a próba időben nem működnek kiváló minőségűen, saját költségemre visszaküldhetők s készséggel visszaveszem. Tanítóknak, hivatalnokoknak, nem különben privát személyeknek sok ezer WERTHEIM varrógépet teljes megelégedésre szállítottam, amelyek bármelyike megtekinthető.
Kérjen elismerő leveleket és árjegyzéket!

CREME IDEAL
A legjobb kéz- és arczenőcs, kiváló finom és illatos, elmulaszt mindennemű bőrküritést, szeplőt, májfoltot, pattanásokat stb. Nem zsíros, nappal is használható, mert nem látszik a bőrön, kitűnően tartja az arcport, azért mulatságok előtt kitűnően alkalmas.
Gyönyörű kiállításban ára 1 korona. — Venus mosdóvíz 1 korona és hozzávaló szappan 80 fillér. — Kapható a főraktárban

VÖRÖS KERESZT
GYÓGYSZERTÁR
TORONTÁL-SZÉCSÁNY.
CSONGRÁDON:
Wiesner Lajos gyógyszerész úrnál „SZT.-RÓKUS” gyógyszerész.

Betegek egészségesek lettek, gyengék erősek lettek.

Kiváló életelixír, híres orvostudor által feltalálva, mely minden ismert bajt gyógyít. A osodával határos gyógyítások érettek el vele. A régi világ titka, a hosszú élet, meg van fejtve.

Évek hosszú során át türelmesen tanulva és kutatva a mult poros aktáiban és a jelen orvosi tudományokban, dr. Wood amerikai orvos azt a

csodás kijelentést teszi, hogy 5 az életelixirt feltalálta és képes vele délszaki gyökerek keverésének segítségével, melyeket csak ő ismer és melyekből az életelixír állíttatik, a mi gyümölcse az évek óta tartó kutatásának, minden betegségét, mely az emberi testet bántja, meggyógyítani. Semmi kétség, hogy az orvos ez állítása valóság és a csodálatos gyógyítás, melyet naponként elért, nagyon is mellette bizonyít. Elmélete, melyvel előhozakodik, észbeli, széleskörű tapasztalatokon nyugszik, melyeket éveken át az orvosi praxisban szerzett. Egyetlen szenvedő se mulasztja el a csodás „életelixirt”, mint a hogy ő nevezi, megpróbálni. Egyes gyógyítások kiválóan figyelemre méltók s majdnem hihetetlenek, ha nem bizonyítanak hitelt érdemlő tanuk.

Az orvosok által feladott betegek családjának és barátainak teljes egészségben visszaadottak. Rheumatizmus, neuralgia-gyomor-, máj-, vesé-, vér- és lőrbetegségek és húlyghajok eltűnnek mint hűvészet által. Puffadás, derékfájás, idegesség, hideglet, aszkor, köhögés, hűlés, katarrhus, bronchitis és minden torok és tüdőbaj vagy más egyéb zavarok megjavulnak oly idő alatt, mely egyszerűen csodálatos.

Tisztítja az egész szervezetet, vért és szöveteket, az idegek normális erejét visszaadja és az egészség csakhamar ismét helyreáll.
Ára: 6 üveg 6 kor., 12 üveg 10 kor. A szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges beklüldése mellett vámentesen küldünk. Megrendeléseket elfogad Petrovics Miklós, Budapest, IV., Bécsi-utca 2. sz.

Kopaszfejű voltam!

Keves évvel ezelőtt fejem még kopasz volt. Atyám és nagyapám is kopaszfejűek voltak. Anyám haja természetből fogva nagyon gyér volt. Kibékültem azon gondolattal, hogy kopaszfejű maradok, míg egy napon, Svajcban való kirándulásom alkalmával, Epstein L. világhírű vegyészrel Baseltől megismerkedtem, ki főlem társalgásunk alkalmával rövidesen azt kérdezte, vajjon nem kívánom-e, hogy dús hajzattal bírjak?

Természetesen feletle kíváncsi lévén, igenlőleg feleltem. Erre elbeszélte nekem, hogy egész életén keresztül a vegyészeti tanulmányozta és különösen a haj betegségekkel foglalkozott. Szavai megerősítésére mindjárt adott is egy doboz «Sámson» nevű hajnövesztőt. Rövid ideig használtam a preparátust. Három hét múlva hajam ujulni kezdett és negyven nap múlva fejem teljesen

be volt fedve. A kenőcs egy részét két barátomnak juttattam; az egyiknek, egy nőnek, haja majdnem teljesen kihullott. A hajtalaj erősbulése mindkét esetben bámulatos volt. Ezóta árusítom a «Sámson» pomádét, melyet a felfedezőtől nyerem. Azon helyzetben vagyok, hogy mindkét nemre való egyenlően sikeres erős hatásának százakra menő példákkal szolgálhatok. Nem titkos szer. Ninesen számára fényes etikettám. A hajtalajra való rendkívüli táplálókerején kívül előnye a haj növéseinek felélesztésében és annak fentartásában állanak. Kezeshedem, hogy a bőrre vagy hajra ártalmas alkalmatásokat nem tartalmaz. Hogy mindenki szerem értékéről meggyőződhessék, kívánatra bárkinek próbát küldök. Ha azután találja, hogy a haj nőni kezd, csekély ártért egy további mennyiséget küldök. 1 doboz 6 korona, 3 doboz 12 korona, 6 doboz 20 korona.

Főelárusító Magyarország részére:
D. SCHÖN

Bécs, VI., Gumpendorferstrasse 35.
Minden olvasónak, ki pontos címét velem tudatja és 20 fillért belyegben poró gyanánt mellékel, azonnal egy kis próbát ingyen beklüldök.

Karcsúság
és egyáltalán tartós egészség elérésére tessék használni a növényekből készített **valódi keleti tündér-cseppeket**. Nincs erős test, nincs erős csipő, hanem fiatalos nyúltság, tetszetős alak, graciózus formájú test, az életmód változtatása nélkül. Teljesen veszélytelen és soványító kúra. Kellemes, egyszerű használati mód. Nem diéta. Nem gyógyszer. Természetes növénykivonatok, jótállás, hogy az egészségre nincs káros hatással. Természetes hatása. Csak elismerő nyilatkozatok.
Ezen orvosi kiválóságuktól jónak talált cseppek nyúlánkká teszik a testet, de az egészségre nincs káros hatásuk, mint más készítményeknek. Nem hashajtó hatásuk, hanem direkt az emésztésre és a zsírszövet-sejtekre hatnak, az arcvonásokat ifjítják és a testet ruganyossá és erőssé teszik. **Kínaradhatatlan hatá. nőnél, férfnál és gyermeknél.** Egy nagy üveg ára, sokáig eltart, 5 K., 3 üveg 12 K., 6 üveg 20 K. Szétküldés titoktartással utánvétellel vagy a pénz előleges beklüldése esetén. Megrendeléseket intézendők:
Petrovics Miklóshoz, Budapest, IV., Bécsi-utca 2.

A szép kebel
A legelőkelőbb női haj, melyben a természet a legkevesebb bekezd. A hölgyek tehát örömmel fogják értesülni, hogy létezik egy teljesen veszélytelen szer, melylyel a természetet szelid módon kerényíthetik, hogy e tekintetben kevésbé fukar legyen. Ez az előkelő hölgyek előtt már ismeretes szer a **valódi keleti Vénus-balzsam**, melyet a leghíresebb orvosok javallják és tényleg azon tulajdonsággal bír, hogy a kebleket kifejleszti és újra helyrehozza, a szöveteket erősíti, a vállak csontkiugrásait elsimítja, a menyhímben a kebleknek egyáltalában bizonyos emelkedést kölcsönöz. Hatása abban áll, hogy a táplálék átváltozását pasztikus állapotba megkönnyíti és elősegíti, mely utóbbiak a kebel táján rakodnak le. A már egyszer elért siker a jövőben minden különös kezelés nélkül fennáll. Eltett hatása folytán a **valódi keleti Vénus-balzsam** azonkívül friss arcvonást kölcsönöz, az arcvonásokat szépíti és egészben fiatalít. Minden természet részére hasznos, épp úgy a kifejlődésben levő fiatal leány, mint már teljesen kifejlett asszony számára. Ugyanaz a sovány, hűszegény férfiaknál is hasonló szolgálatot tesz. Semmi esetben sem lehet a legkevesebb sem ártalmas az egészségre. — Ára egy nagy üvegnek, sokáig eltart, 5 kor., 3 üveg 12 kor., 6 üveg 20 kor. — Szétküldés titoktartás mellett, vámentesen, utánvétellel vagy előlegez fizetés ellenében. — Rendelések intézendők:
Petrovics Miklós, Budapest, IV., Bécsi-utca 2.